

Nestkast voor koolmezen

Instructies

Ophanghoogte 2 – 3 meter.

Bevestiging op (noord- of zuid-) oostzijde in bomen, tegen schuttingen, muren en gebouwen. Liefst met wat beschutting in de buurt om rustig te kunnen aanvliegen.

Meerdere koolmeesnestkasten altijd minimaal 10 meter uit elkaar hangen, omdat koolmezen tijdens het broedseizoen geen indringers in hun territorium dulden.

Jaarlijks vóór of na het broedseizoen grondig schoonborstelen. Controleer tevens de beitslaag. Eventueel licht opschuren en overbeitsen. De binnenkant van de nestkast niet beitsen.

Nestkasten jaarrond laten hangen. Worden 's winters ook als slaappleats gebruikt.

Haagse Vogelbescherming

U steunt ons werk voor slechts € 15.- per jaar: word lid!

**Haagse Vogelbescherming (HVB) en Vogelopvang “De Wulp”
Heliotrooplaan 15
2555 MA Den Haag**

Contact: info@haagsevogels.nl

Websites: www.haagsevogels.nl en www.vogelopvangdewulp.nl

Giften: IBAN NL 12 INGB 0003 58 61 85

Volwassen **koolmezen** (*Paris major*) zijn circa 14 centimeter groot, hebben een spanwijdte van 22,5-25,5 centimeter en een gewicht van gemiddeld 17 gram. De koolmees heeft een zwarte kruin, witte wangvlekken, een gele borst en daarop overlans een zwarte band. Mannetjes zijn te herkennen aan de duidelijk bredere zwarte band, maar ook aan de grotere hoeveelheid zwart tussen de poten en meer glans op de kop. Het juveniel is valer gekleurd en mist de zwarte streep; deze verschijnt in het najaar.

De roep van de koolmees klinkt als *péh-puuuh* wat vergelijkbaar is met de sirene van een politieauto. De zang is een hoog *si si sirrr* en lijkt iets zachter dan die van de pimpelmees. De koolmees vliegt in grote bogen door de lucht, afwisselend wordt met de vleugels geslagen en gezweefd.

Koolmezen leven vooral in bosrijke gebieden, maar ze zijn ook heel vaak te zien in tuinen met veel groene voorzieningen. Koolmezen bevinden zich het meest in het struikgewas, tussen houtwallen en houtsingels en eigenlijk overal waar bomen te vinden zijn. Zij nestelen zich in boomholten en ook vaak in nestkastjes. Koolmezen zijn niet schuw. De gemiddelde maximumleeftijd van een koolmees in goede levensomstandigheden bedraagt ongeveer 10 jaar.

Aan het eind van het voorjaar en in het begin van de zomer wordt de koolmees seksueel actiever, maar vanaf het moment dat de dagen gaan lengen, begint het mannetje al frequent te zingen.

Wanneer een koppeltje koolmezen elkaar heeft gevonden, blijven zij gedurende 1 tot 2 nestjes bij elkaar en nemen ze beide de verantwoordelijkheid voor het voeren van de jongen. Het is echter niet vreemd als het koppeltje hetzelfde nest jaren achter elkaar samen gebruikt. Een gemiddeld nest bevat daarbij 7 tot zelfs 15 eieren waarvan er meestal 6 tot 8 uitkomen.

Wanneer een stel koolmezen geselecteerd heeft waar zij kunnen broeden, markeren zij dit met verse snavelmarkeringen rondom de opening. Het koppel zal hierna beginnen met de bouw van het nest. Dit nest bevat meestal mos, haren, veren, bladeren, takjes en ander zacht materiaal.

Wanneer het nest klaar is, zal het vrouwtje beginnen met het leggen van één ei per dag. Tot een hoeveelheid van ongeveer 8 tot 10 eitjes zal het vrouwtje nog niet beginnen met broeden. Tijdens het broeden zal het mannetje de taak op zich nemen zijn vrouwtje te voeren. Na twee weken komen de eitjes uit waarna beide ouders de jongen zullen voeren. In de broedtijd eten koolmezen voornamelijk insecten en insectenlarven.

Om ervoor te zorgen dat roofdieren niet doorhebben waar zich een nest bevindt, zullen de ouders zowel de ontlasting van de jongen, die in een speciaal zakje zit, als de eierschalen ver van het nest brengen. Het nest dient niet alleen om zich tegen vijanden te beschermen, maar ook tegen wind en kou. Koolmezen die gestoord worden tijdens het broeden blijven op het nest zitten en kunnen blazende geluiden maken ter afschrikking.

Naast het voedsel dat de mens hen aanbiedt, eten zij vanuit de natuur voornamelijk insecten en hun larven (waaronder ook rupsen), zaden, bessen, knoppen en noten. De temperatuur in de lente en zomer speelt daar een grote rol in door de stijgende of dalende hoeveelheden voedsel.

Koolmezen maken graag gebruik van vetbollen, pindanetjes en voedertafels met een gevarieerde hoeveelheid zaden. Vaak verdedigen ze een vetbol tegen andere mezen. Om echter niet ten prooi te vallen aan roofdieren, neemt de koolmees het liefste kleine hapjes en kijkt steeds snel en goed om zich heen. Ook het meenemen van voedsel zoals een pindanootje doet hij veel. Het liefst neemt hij ze dan mee naar een beschutte plek waar hij zich rustig voelt en de tijd neemt om het op te eten.

Na de periode van 16 tot 23 dagen in het nest kunnen de jonge vogels het nest verlaten. De jongen kunnen net als de ouders goed aanvoelen wanneer het een geschikt moment is. Hierna wordt het voor de ouders een drukke periode om de jongen te leren voedsel te vinden. Deze eerste periode is moeilijk voor zowel ouders als jongen. Op deze manier vormen zij namelijk ook een makkelijk te traceren doel voor roofdieren. Jongen leren goed de omgeving kennen waarin ze geboren zijn en zullen daarom ook ieder jaar in de lente terug kunnen keren naar de plaats waar ze geboren zijn. Hierbij kunnen ze ervoor kiezen om het ouderlijke nest over te nemen als het niet bezet is. (Bron: Wikipedia)